

А	Б	В
2	Податкова звітність	Податковий кодекс України (а саме ст. 7, ст. 16, Глава 2, розділ II «Адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)», ст. 58, ст. 75, ст. 120, ст. 179, ст. 203); Наказ Державної податкової адміністрації «Про подання електронної податкової звітності» від 10.04.2008 р. № 233.
3	Статистична звітність	Наказ Міністерства статистики України «Про порядок затвердження форм державної статистичної звітності» від 30.04.1993 р. № 76; «Інструкції зі статистики заробітної плати» видані Державним комітетом статистики від 13.01.2004 № 5.
4	Спеціальна звітність	Постанова правління пенсійного фонду України «Про порядок формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», від 08.10.2010 р. № 22-2.
5	Управлінська звітність	Накази про облікову політику підприємств.

Підприємства, включаючи представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, фінансову звітність подають:

- органам, до сфери управління яких вони належать, або власникам (засновникам) відповідно до установчих документів;
- трудовим колективам на їх вимогу;
- органам державного казначейства або місцевим фінансовим органам (щодо використання бюджетних асигнувань);
- органам державної статистики;
- податковим органам (разом із декларацією подають звітність);
- іншим користувачам згідно з законодавством (зокрема, Національному банку, Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main? cat_id=293533](http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293533)

Деркач Юлій Романович, студент 2 курсу,
Данилюк Марія Миколаївна, к.е.н.,
 викладач кафедри обліку та фінансів

**БОРГОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ
 НЕСТАБІЛЬНОСТІ**

В умовах фінансової нестабільності та у зв'язку з нестачею власних доходів органам державної влади для фінансування необхідних витрат

доводиться вдаватися до використання боргових інструментів, зокрема, здійснювати залучення кредитів, розміщувати державні цінні папери та надавати гарантії, які в сукупності утворюють державний борг. Державний борг в Україні протягом останніх років невпинно зростає, основними причинами цього є скорочення бази оподаткування в результаті впливу криз на обсяг виробництва, а також постійний брак коштів у бюджетній сфері для реалізації основних функцій держави. Крім того, назріла проблема необхідності збільшувати соціальну спрямованість бюджету шляхом нарощування поточних витрат.

Проблема ефективного управління державним боргом є однією з найгостріших проблем державного управління в Україні, яка потребує глибокого аналізу та формування оптимальних шляхів її вирішення. Надмірне зростання боргового навантаження, висхідна динаміка боргових показників, неефективна реструктуризація державного боргу у 2015 році є суттєвими недоліками боргової політики держави на сучасному етапі [1, с. 824].

Зростання державного та гарантованого державою боргу, як зовнішнього, так і внутрішнього, призводить до зростання витрат на його обслуговування. Так загальні виплати за державним боргом, що мають бути здійснені у 2019 році за рахунок коштів державного бюджету, передбачені законом про бюджет на рівні 417 452,4 млн. грн., з яких 57,3%, або 239 245,4 млн. грн. – виплати за державним внутрішнім боргом та 42,7%, або 178 207,0 млн. грн. – виплати за державним зовнішнім боргом. Частка видатків з обслуговування державного боргу у видатках загального фонду державного бюджету за 2019 рік орієнтовно становитиме 14,4%. Щодо обсягу платежів з обслуговування державного боргу на 2019 рік вони прогножуються в сумі 145 205,3 млн. грн., з яких 88 765,3 млн. грн., або 61,1% – платежі за державним внутрішнім боргом, 56 440,0 млн. грн., або 38,9% – платежі за державним зовнішнім боргом [2].

Боргова позиція України у період 2015-2018 років характеризувалася перевищенням гранично допустимих значень ключових індикаторів, зокрема: відношення валового зовнішнішнього боргу до експорту товарів і послуг, короткострокового зовнішнішнього боргу до резервів, обслуговування державного боргу до видатків державного бюджету тощо.

З метою забезпечення належного рівня боргової безпеки країни, боргова політика повинна орієнтуватися на фінансування дефіциту бюджету в основному за рахунок внутрішніх позикових коштів. Фактичний обсяг державних запозичень буде визначатися результатами виконання державного бюджету, а також кон'юнктурою внутрішнього і зовнішнього боргових ринків. Варто відзначити, що накопичений обсяг фінансових боргових зобов'язань перед національними та зарубіжними кредиторами повинен знаходитися в межах, що виключають появу загрози борговій стійкості. Більш того, уряду слід прагнути до того, щоб боргова політика була спрямована на підтримання кредитних рейтингів і забезпечення безумовної платоспроможності держави.

За таких умов боргова політика поряд із загальноприйнятими її принципами (своєчасність виконання зобов'язань, повнота виконання зобов'язань, мінімізація вартості зобов'язань) повинна базуватися та таких

принципах, як плановість, безперервність і ефективність, що обумовлено необхідністю відповідного вдосконалення підходів оцінки та якості проведеної боргової політики. В якості стратегічного напрямку варто забезпечити досягнення збалансованості державного бюджету при підтримці обсягу державного боргу на економічно безпечному рівні. Інструментом досягнення такої мети є залучення на прийнятних умовах необхідних позикових ресурсів з прийнятним рівнем ризику на основі аналізу та оцінки таких показників, як: боргова ємність, боргове навантаження, борговий потенціал і боргова стійкість.

До напрямів оптимізації боргової політики варто віднести: використання сприятливих джерел і форм запозичень; моніторинг і реагування на зміни на фінансових ринках; мінімізація розміру дефіциту бюджету; недопущення необґрунтованого збільшення боргового навантаження на бюджет. Ефективна боргова політика покликана забезпечити безпечний рівень боргу, розвиток ринку боргових інструментів, формування і розвиток позикової системи, що знайде практичне відображення в тактиці щодо залучення, використання залучених коштів, обслуговування і погашення боргових зобов'язань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Меренкова Л.О. Оцінка державного боргу та боргової політики у контексті забезпечення боргової безпеки України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Випуск 22. С. 823-828.
2. Програма управління державним боргом на 2019 рік. URL: <https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/ПРОГРАМА%20удб%202019%20> (дата звернення 03.05.2019 р.).
3. Лондар Л. Вдосконалення боргової політики як чинник підвищення рівня фінансової безпеки держави. Стратегічні пріоритети. 2016. № 3. С. 244-252. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2016_3_30 (дата звернення 03.05.2019 р.).

**Іщенко Тарас Миколайович, магістрант,
Стефанків Оксана Михайлівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів,**

**ІНСТРУМЕНТИ І МЕХАНІЗМИ ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМ
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА**

Державно-приватне партнерство (ДПП) вказане серед ключових механізмів реалізації політики модернізації економіки України, вирішення важливих соціально-економічних проблем. Висока ефективність ДПП як форми взаємодії держави та бізнесу доведена досвідом багатьох країн світу. Сьогодні актуалізувались об'єктивні обставини для запровадження механізмів ДПП. Реалізація масштабних модернізаційних проектів в різних секторах економіки потребує значних інвестиційних ресурсів, потужним джерелом яких може стати приватний бізнес. Водночас, в умовах післякризового розвитку зростає інтерес бізнесу до державної підтримки, яка дозволить знизити ризики приватних інвестицій, підвищити надійність інвестиційних проектів для кредитних організацій. Необхідність пошуку ефективних механізмів подолання наслідків глобальної фінансово-економічної кризи, що ґрунтуються, зокрема, на